

HAL E-BANK PRIRUČNIK

INSTALACIJA I NADGRADNJA

Verzija Hal E-Bank: 15.2.0.20

SADRŽAJ

1	Instalacija čitača pametnih kartica	3
1.1	Čitači sa serijskim priključkom (COM)	3
1.1.1	Instalacija čitača Oberthur OCR 136 (Cardman 1010).....	3
1.2	Čitači sa USB priključkom	4
1.2.1	Instalacija USB čitača Oberthur OCR 150 (Cardman 2020 ili 3121)	4
2	Instalacija programa Hal E-Bank	5
2.1	Hal E-Bank/Personal	5
2.2	Hal E-Bank/Corporate	5
3	Nadgradnja starije verzije Hal E-Bank na verziju 15.2.0.20	7
3.1	Nadgradnja Hal E-Bank/Personal iz Hal E-Bank instalacionog CD-a	7
3.2	Nadgradnje Hal E-Bank/Corporate iz Hal E-Bank instalacionog CD-a	7
3.3	Nadgradnje Hal E-Bank/Personal ili Hal E-Bank/Corporate sa bančinog servera	7
4	Opis promenljivih parametara povezivanja	8

1 INSTALACIJA ČITAČA PAMETNIH KARTICA

Čitač pametnih kartica za rad sa Hal E-Bank trebate samo ako vam je digitalni sertifikat JEDNA ZA SVE izdat na pametnoj kartici.

Ako je čitač pametnih kartica već instaliran i radi, nema potrebe da se ponovo instalira. Tada je prilikom instalacije Hal E-Bank (poglavlje 4.2 Instalacija programa Hal E-Bank) dovoljno izabrati *Custom installation* i komponente *Program files*.

Za korišćenje, odnosno čitanje digitalnog sertifikata, mora biti na računaru instalirana takođe odgovarajuća programska oprema. Za digitalne sertifikate JEDNA ZA SVE potrebna je sledeća programska oprema u zavisnosti od operativnog sistema:

Program za rad sa digitalnim sertifikatom	Win 2000	Win XP	Win 2003 ¹	Win Vista
SmartTrust Personal	Da	da	da	x
Nexus Personal	Da	da	da	da

1.1 Čitači sa serijskim priključkom (COM)

Najpre se instalira drajver za čitač, kao što je to opisano u sledećem poglavlju. Potom se priključi čitač pametnih kartica.

9-pinski RS-232 konektor priključi na slobodni serijski port (po preporuci na COM1). Ukoliko čitač ima napajanje preko PS/2 porta onda se njegov PS/2 priključak povezuje sa PS/2 priključkom računara. Ukoliko je na isti port potrebno vezati tastaturu ili miša oni se priključuju na drugi kraj priključka za napajanje čitača.

1.1.1 Instalacija čitača Oberthur OCR 136 (Cardman 1010)

Pri instalaciji Hal E-Bank izaberite *Installation with Oberthur Smart Card reader drivers*. Mora se obratiti pažnja prilikom izbora COM porta. U slučaju da niste sigurni kakvu oznaku nosi port na koji se priključuje čitač (COM1, COM2, COM3,...) možete je proveriti u uputstvu za matičnu ploču računara. Instalacija se razlikuje za različite verzije operativnog sistema Windows.

- **Windows 2000/XP**

Pri instalaciji Hal E-Bank **morate obavezno** izabrati *Custom installation* sa sledećim komponentama: Program Files, Nexus Personal i Obhertur. Otvoriće se InstallShield Wizard za instalaciju programske opreme. Potvrdite uslove licenciranja i izaberite COM port. Ako vas program pita za restart računara, potvrdite restart. **Čitač pametnih kartica uključite posle uspešnog instaliranja drajvera. Restartujte računar.**

Ako čitač ne instalirate zajedno sa Hal E-Bank, možete koristiti drajvere sa internet adrese [Halcom A. D. Beograd / Podrška / Čitači / Instalacija drajvera za čitače](http://www.halcom.rs/index.php?section=38) (http://www.halcom.rs/index.php?section=38).

- **Windows 2003 ili Vista**

Instalacija je ista kao kod Windows XP. Ako vas operacijski sistem upozori »Windows can not check the software issuer«, izaberite »**Install this software**

¹Rad sa Hal E-Bank omogućen je i na operativnom sistemu Windows 2003, koji mora da bude pravilno konfigurisan.

anyway«.

1.2 Čitači sa USB priključkom

Čitač pametnih kartica priključite na USB priključak računara.

1.2.1 Instalacija USB čitača Oberthur OCR 150 (Cardman 2020 ili 3121)

Instalacija se razlikuje kod različitih verzija Windows operativnog sistema.

- **Windows 2000**

Čitač priključimo pri uključenom računaru. Kad Windowsi prepoznaju nov uređaj, izaberite Search for a suitable driver for my device i NEXT. U tom koraku je potrebno navesti mesto, gde se nalazi drajver. Izaberemo Specify location (CD ROM, Floppy, Microsoft Windows update imamo bez kvačica) i NEXT. Kliknemo na dugme Browse i potražimo putanju drajvera na CD romu X:\Oberthur_SC_reader_drivers\USB driver i zatim OK, NEXT i FINISH. Potrebno je ponovo startovati računar. Kod instalacije klijenta izaberemo *Custom Installation* i instaliramo komponente: *Program files* i *ST Personal*.

- **Windows XP, 2003 ili Vista**

Nakon priključenja čitača pri uključenom računaru, čitač radi bez instalacije drajvera. Windows XP već ima drajver u grupi drajvera. Pri instalaciji klijenta izaberemo *Custom Installation* i instaliramo komponente: *Program files* i *ST Personal*.

Ukoliko čitač ne radi potrebno je podesiti automatski start servisa SmartTrust Smart Card. To se radi tako što se u servisima (Start > Settings > Control Panel > Administrative tools > Services) na SmartTrust Smart Card primeni desni klik i u meniju koji se pojavi klikne na opciju Properties. U prozoru koji se pojavi promenite Startup type iz Manual na Automatic, zatim kliknite na dugme Start i potom na OK.

2 INSTALACIJA PROGRAMA HAL E-BANK

Pre instalacije proverite i utvrdite sledeće:

- Da su ispunjeni osnovni zahtevi po pitanju opreme (gledaj 3.1.2 Hal E-Bank/Personal). Najkritičniji je slobodan prostor na hard disku. Za Hal E-Bank potrebno je približno 200 MB, zavisno od broja zapisa koje želite čuvati u bazi.
- Da verzija operativnog sistema Windows koji koristite radi bez smetnji. Ukoliko operativni sistem ne radi kako treba, potrebno je ispraviti sve nedostatke pre instalacije programa Hal E-Bank.

Rad sa Hal E-Bank omogućen samo na operativnom sistemu Windows, za kojeg proizvođač ima još podršku.

Program Hal E-Bank se nalazi na instalacionom CD-u. Ubacite CD u CD-ROM i sačekajte da se sam pokrene. Ako se ne pokrene samo dvokliknite na fajl setup.exe, na instalacionom CD-u.

2.1 Hal E-Bank/Personal

Instalacija jedнокorisničke verzije programa Hal E-Bank ne zahteva od vas preveliko poznavanje računara.

Na ulaznom ekranu izaberite **Jedнокorisničku verziju Hal E-Bank/Personal**. U sledećem prozoru izaberite opciju instalacije sa podrškom za čitač koji imate. Ukoliko vaš čitač nije nijedan od navedenih u listi ili već imate instalirane drajvere izaberite instalaciju bez drajvera za čitače (Installation without smartcard reader/PC/SC drivers). U tom slučaju drajvere za čitač instalirajte kasnije, prema uputstvu dobijenom od prodavca čitača.

Ako imate Windows 2000 ili XP, izaberite Custom installation i nemojte birati opciju MS Smartcard Base, jer operativni sistem već ima instaliranu ovu komponentu i lako se može desiti da pri ponovnoj instalaciji iste komponente dođe do problema u njenom radu!

Izbor potvrdite, a sve sledeće izbore ostavite onakve kakvi su vam ponuđeni.

Ako se na kraju instalacije prikaže prozor koji vas obaveštava da je proces instalacije završen i da bi trebalo restartovati računar, izaberite opciju **“No I will restart my computer later”** i kliknite na dugme Finish. Tek kada se iz Taskbar-a izgubi Instalshield čarobnjak možete restartovati računar.

2.2 Hal E-Bank/Corporate

Mrežna verzija programa Hal E-Bank poseduje sve funkcionalnosti jedнокorisničke verzije Hal E-Bank kao i dodatne mogućnosti koje zahteva višekorisničko okruženje. Mrežna verzija programa Hal E-Bank zasnovana je na centralnoj bazi podataka. U radnoj verziji programa Hal E-Bank istovremeno može da radi više korisnika sa različitim ovlašćenjima.

Instalacija mrežne verzije programa je zahtevnija od instalacije jedнокorisničke verzije. Na sve korisničke računare morate instalirati klijenta Hal E-Bank (isti postupak kao i za Hal E-Bank/Personal, s tim što na ulaznom ekranu birate Hal E-Bank/Corporate), IBM DB2 klijenta i uspostaviti konekciju sa centralnom IBM DB2 bazom. Instalaciju IBM DB2 baze i konfiguraciju veze mora uraditi za to osposobljena osoba.

Postupci instalacije mrežne verzije programa Hal E-Bank, koji su povezani sa serverom i korisničkim računarima, moraju na njima biti izvedeni pre prvog pokretanja programa Hal E-Bank.

3 NADGRADNJA STARIJE VERZIJE HAL E-BANK NA VERZIJU 15.2.0.20

Program Hal E-Bank možete po potrebi nadgraditi. Podaci u programu se ohrane. O mogućnosti nadgradnje vas obaveštava banka.

Upozorenja pre nadgradnje

Nadgradnja je moguća za sve programe Hal E-Bank od verzije 6.0.0.0.

Zbog uvođenja paketnog potpisivanja potrebno je pre nadgradnje isprazniti mape *Priprema* i *Slanje*. Svi pripremljeni nalozi se potpišu i šalju ili se izvezu u .txt datoteku i izbrišu. Ti nalozi se kasnije uvezu u Hal E-Bank. Potpisane naloge potrebno je pre brisanja otključati.

3.1 Nadgradnja Hal E-Bank/Personal iz Hal E-Bank instalacionog CD-a

Na radnoj stanici gde se nalazi radeći Hal E-Bank sa instalacionog CD-a pokrenete *Setup.exe*. Otvori se autorun meni, u kojem izaberete *Jednokorisničku verziju Hal E-Bank/Personal*. Kada se prozor *InstallShield Wizard* pojavi na ekranu izaberite komponentu *Upgrade* na putanji gde se nalazi stara instalacija.

3.2 Nadgradnje Hal E-Bank/Corporate iz Hal E-Bank instalacionog CD-a

---

Nadgradnja verzije Hal E-Bank/Corporate mora da bude izvedena na svim radnim stanicama. Kada Hal E-Bank/Corporate nadgrađujete moraju svi korisnik izaći iz programa. Nadgradnju izvršite na svakom klijentu posebno.

Na radnoj stanici gde se nalazi radeći Hal E-Bank sa instalacionog CD-a pokrenete *Setup.exe*. Otvori se autorun meni, u kojem izaberete *Višekorisničku verziju Hal E-Bank/Corporate*.

- Na prvoj radnoj stanici, gde nadgrađujete Hal E-Bank/Corporate, na ekranu prozora *InstallShield Wizard* izaberite komponentu *Custom installation*. U sledećem ekranu *Select Features* izaberite komponentu *Program Files* i *E-Forms* na lokaciju gde se nalazi stara instalacija. Kada završite instalaciju startujte program Hal E-Bank/Corporate.
- Na ostalim radnim stanicama, gde nadgrađujete Hal E-Bank/Corporate na ekranu prozora *InstallShield Wizard* izaberite komponentu *Upgrade*.

Kod nadgradnje na verziju 15.2.0.20 program će vas verovatno upozoriti, da je obavezno nadgraditi i bazu podataka. Uputstvo za nadgradnju baze podataka nalaze se na instalacionom CD-u. Nadgradnju baze podataka neka napravi za to osposobljena osoba.

3.3 Nadgradnje Hal E-Bank/Personal ili Hal E-Bank/Corporate sa bančinog servera

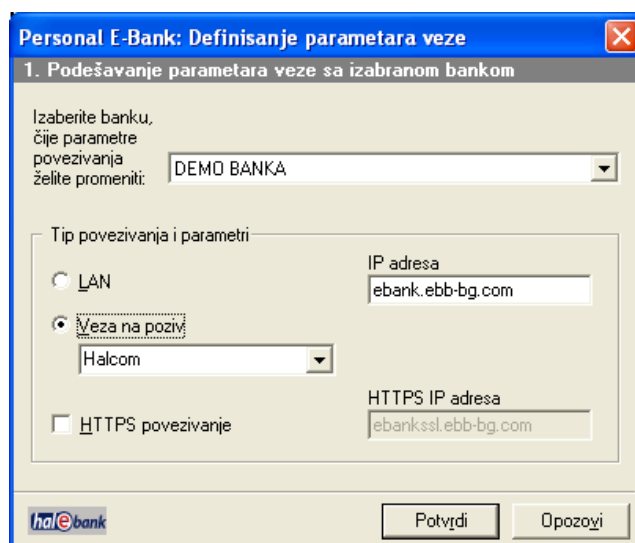
Ako nemate instalacioni CD, možete Hal E-Bank nadgraditi sa bančinog servera.

U programu Hal E-Bank otvorite meni *Alati, Osvežavanje programa*. Uputstva za nadgradnju programa Hal E-Bank sa bančinog servera opisano je u poglavlju

4 OPIS PROMENLJIVIH PARAMETARA POVEZIVANJA

Za podešavanje komunikacionih parametara sa bančnim serverom koristi se servisni program ConnectionSettings.exe. Program se nalazi na lokaciji programa Hal E-Bank. Do programa možete dostupati sa Hal E-Bank programa iz menija **Komunikacija, Parametri za povezivanje**.

Kroz program ConnectionSettings.exe (Slika 1) možete za svaku banku posebno definisati tip povezivanja, IP adresu, ime veze na poziv (DIALUP), u slučaju izbora https povezivanja još i https IP adresu. Donja slika prikazuje prozor za podešavanje parametara.

Slika 1: Parametri konekcije

Iz padajuće liste izaberite banku, odredite tip povezivanja i/ili IP adresu, a zatim promene potvrdite klikom na dugme **Potvrdi**.

Povezivanje sa bankom nije moguće sve dok parametri za povezivanje nisu pravilno podešeni. Zato ih je potrebno podesiti još pre prvog pokretanja programa.

Slaba telefonska instalacija i loše telefonske centrale mogu dramatično uticati na brzinu prenosa podataka, a ponekad prouzrokuju prekid prenosa. Modemske veze morate što bolje osigurati od loših uticaja iz okoline, kao što su na primer mrežni kablovi.
